N°. 202.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
[illegible], *behalve Zon- en Feestdagen.*

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
[illegible] tot [illegible] regels.
[illegible] elken regel meer.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

WOENSDAG 18 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . [illegible]
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . [illegible]

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement *f* 30, Ned. Cour.

De Amsterdamsche Courant.

De *Amsterdamsche Courant* kwijt zich, gelijk altijd, [illegible] weder [illegible] van hare taak, om het April-Ministerie *à tort et à travers* te verdedigen. Het is dan ook een zuur beroep, om op een gegeven sein de loftrompet, oorverdoovend, te moeten steken, ten einde, zoo het mogelijk ware, billijk bekla[illegible] of verwijt, te smoren.

De *Nederlander* had, in eene zeldzame vlaag van openhartigheid, gevraagd met het oog, op de geruchten, dat de heer VAN HALL *thans* tot afschaffing van accijnsen zou overgaan: „of men, door een dergelijk *rivaliseren* met de voorstellers, niet op het *sleeptouw* raken zou van het vorig Kabinet?"

Dat was eene aller-onpleizierigste vraag; want, wat voor de geheele Natie *zonneklaar* was, werd nu ook, naar 't scheen, door de „vrienden" beaamd.

De meester beveelt daarop te trompetten, opdat de vraag niet nog de enkelen tot nadenken mogt brengen, welke, onnoozel genoeg, nog aan *zelfstandigheid* en aan *stelselmatigheid* van de tegenwoordige Regering gelooven.

Zie hier het trompetgeschal:

Ons dunkt, dat dit Ministerie *nog weinig gedaan heeft*, dat zelfs den schijn heeft alsof het zich door iemand, en althans door de partij van het afgetreden ministerie, immer op het sleeptouw zou laten nemen. *De personen*, waaruit dat ministerie bestaat, *vallen niet in dat genre.*"

Ri um teneatis amici!

Voor wie schrijft de *Amsterdamsche?* Voor de boeren van Natal, voor de Samojeden en Kamschatdalen of voor *Nederlanders?*

Dat het Ministerie *weinig* heeft gedaan, is de waarheid; nog meer nabij de waarheid zou het echter zijn, als [illegible] dat het Ministerie nog *niets* in het [illegible] Vaderland gedaan had.

Het Ministerie [illegible] is het onbekend? — blijft slechts in het vaarwater, *omdat* het zich nu eens door den een, dan weder door den ander op sleeptouw laat medenemen.

Het is op het kussen gekomen, door zich op het sleeptouw te laten nemen van eene *godsdienstige beweging;*

Het heeft een programma uitgevaardigd, waarin het op sleeptouw ging van de opgewondenheid des oogenbliks en van de opgewekte antipathie tegen een constitutionneel bestuur;

Het bleef staande, door meê te gaan op het sleeptouw van de, door de anti-revolutionnairen gemetamorphoseerde wet op de kerkgenootschappen;

Het dekt zijne verantwoordelijkheid, door zich te laten nemen op het sleeptouw van den Koninklijken mantel;

Het ploegt thans een *nieuw* vaarwater, door op sleeptouw meê te gaan van de constitutionnele partij, die aan het „*monstrum*" (het accijnsstelsel) een „doodelijken knak" heeft gegeven;

Het behoudt eene meerderheid, zelfs in *deze* Kamer, alleen door — tengevolge van de weder-aanstelling van afzonderlijke Ministers van Eeredienst en inconstitutionnele ketterijen — op het sleeptouw te varen van het tiental Groenianen.

Figuurlijk gesproken — omdat de *Amsterdamsche* het doet — moeten de touwslagers in ons Vaderland welig bloeijen, wanneer *zij* al het sleeptouw, van verschillend kaliber, hadden vervaardigd, waarvan het Ministerie, reeds nu sedert April, *om in het vaarwater te blijven*, zich bediend heeft.

„De personen, waaruit dat Ministerie bestaat, vallen niet in dat genre," roept de *Amsterdamsche* uit.

[illegible]! Puff! zou de redacteur van „*Holland*" [illegible] zijn dan de, zoo bij uitnemendheid *zelfstandige* personen, uitmakende het Ministerie, dat zij *niet* in het genre vallen van hen, die nooit ofte immer op sleeptouw medegaan?

Vooreerst: een in lief en leed naauw verbonden drietal: de heeren PAHUD, FORSTNER VAN DAMBENOY en ENSLIE! Wat zeldzame *zelfstandigheid!!* Wat onvergelijkelijke *politieke consequentie!!!* Ministers onder het Ministerie THORBECKE; Ministers onder het Ministerie VAN HALL. Ministers, die een waardigen brief onderteekenen, en ministers, die later een vonnis over hun eigen brief durven slaan. Ministers, die jaren achtereen het land besturen; en Ministers die daarna, door hunne handteekening, verklaren, dat zij slechte bestuurders zijn geweest. Zijn dat de mannen, die niet in het genre vallen, door de *Amsterdamsche* bedoeld?

Ten tweede: de heer DONKER CURTIUS, die sints twintig jaren alle denkbare soorten van sleeptouw heeft gebruikt, om te komen waarheen hij wilde. De man van de „Orde;" de bestrijder van de „oligarchie;" de democratische publicist; de aanzetter tot de „Grondwetsherziening;" de voorstander tot inkrimping van de magt des „Eenlings"; de steller van het November-programma; de veeljarige tegenstander van VAN HALL; de politieke doodvijand van de VAN RAPPARDS; de voormalige bewonderaar van den redacteur van *Asmodée;* de verdediger van de Wet op de Kerkgenootschappen; de wederlegger van zijne eigene beginselen; thans de collega van den heer VAN HALL! — De heer DONKER CURTIUS is de man niet, om op *sleeptouw* meê te gaan?

Ten derde: de heer VAN HALL, wiens geheele politieke leven door een eindeloos sleeptouw is beploegd. Minister onder de „oligarchie"; Minister onder het „behoud"; aftredende *omdat* men niet liberaal *genoeg* (?) wilde zijn; verklarende eens te zijn met het stelsel van het vorige bewind; hoofd van eene „tegenovergestelde rigting"; halstarrige doordrijver van fiscale middelen; productiefmaker der belastingen; lofredenaar der accijnsen; de *Natie* naar de liefdadigheid verwijzende en te gelijk voor Ambassadeurs en Ministers meer geld noodig achtende; afschaffing van accijnsen bestrijdende en op *dezelfde* gronden om in het vaarbaar te *blijven*, die afschaffing zullende voorstellen! Och, behoort de heer VAN HALL ook niet tot het genre van hen, die zich op *sleeptouw* laten nemen?

De *Amsterdamsche* gewage van „oorspronkelijkheid" der voorstellen, die, tot afschaffing van belastingen, *thans* door den heer VAN HALL gedaan zullen worden. Er is niemand in het land, en de *Amsterdamsche* meê gerekend, die zoo niet zeggen dan toch denken zal: „het tegenwoordig Ministerie is eigenlijk op het *sleeptouw* van het vorig bewind geraakt."

Een waar woord is het woord, dezer dagen door *de IJsselbode* uitgesproken: „Welk een misselijk figuur „zullen nu toch wel de ministeriele dagbladen maken! „Wij beklagen hen van harte als zij het voorstel van „VAN HALL *moeten* toejuichen."

„De eerste representatie van den beroemden gezigtsverdraaijer LANTINGA is bereids door de *Amsterdamsche Courant* gegeven. De anderen zullen de kuur wel navolgen."

Pares a paribus laudari oportet!

Nederlanderachtigheden.

De Nederlander beveelt *de Grondwet* de lezing aan van de aanmerkingen van onzen correspondent J. B. in No. 1089, op de vier regels (beginselen) omtrent belastingen, die de heer THORBECKE, in de zitting van 20 Dec. heeft ontwikkeld.

Wij hebben die aanmerkingen van „onzen correspondent" gelezen . . . . en er de schouders voor opgehaald, gelijk in het algemeen geschiedt, waar de hooggeleerde J. B. over oeconomische vraagstukken den zetters van *de Nederlander* een kostbaren tijd rooft.

Aanmerkingen, als van J. B., waarvan de groote kracht is „spitsvondigheid," om aan te toonen dat de heer THORBECKE nonsens! zou hebben gezegd [illegible] dat J. B. hem niet begrijpt, — behooren [illegible] jaargang van de Leydsche Studenten-Almanak, eene plaats onder het *mixed pickle* in te nemen.

Tusschen haakjes zet *de Nederlander*, als vijfden regel, die de heer THORBECKE had behooren te vermelden: „schrijft eene *rentenbelasting* uit."

De heer VAN HALL schreef eene belasting uit *op de bezittingen* (waaronder de *renten* ook waren), om de schulden te betalen, die een onverantwoordelijk beheer hadden gemaakt.

Wáár zit nu het kwaad, dat thans van hen, die duizenden jaarlijks genieten van den staat zonder er één penning belasting van af te staan, gevergd zou worden enkele guldens, *om de Natie duurzaam te ontheffen*, om haar *krachtig* te maken en *goed voedsel* te verschaffen?

De groote heeren der anti-revolutie hebben er een afschuw van; 't is verklaarbaar. Men geeft gaarne *aalmoezen*, houdt de bevolking gaarne *afhankelijk;* maar men wil niets doen, om de bevolking *zelfstandig* te maken. Dat zou te gevaarlijk zijn.

Hoe denkt er de nijvere- en burger-klasse van het Nederlandsche Volk over?

De Nederlander doet in n° 1085 verklaringen, welke ons hebben verbaasd en getroffen.

„Er kan ook eene tegen het Ministerie *niet-vijandige* oppositie „bestaan. Eene oppositie, die geenszins de omverwerping van „het Ministerie ten doel heeft."

„*Zoodanig is onze oppositie ten allen tijde geweest,* OOK *tegen* „*het Ministerie Thorbecke.*"

Hoe is het toch mogelijk, dat men ten aanhoore der Natie zulk eene verklaring, met het oog op de April-beweging durft doen?

Men beroept zich op eene redevoering van December 1849; — maar de Natie weet nu, na eene vierjarige ondervinding, wat van het *speculatieve standpunt* der anti-revolutionnaire partij voor een Ministerie en voor de Natie te vreezen of te hopen zij.

Let op het volgende:

„En zoo door onze wederpartijders aan deze en dergelijke verklaringen geen onvoorwaardelijk geloof gehecht „wordt," 't geen trouwens door *de Nederlander* scheen te worden verwacht,

„dan verzoeken we hen in het oog te houden, dat de „keus van dit standpunt in den aard der zaak lag."

Hoe?

„Immers, bij zooveel misverstand en vooroordeel, bij zooveel „eensgezindheid van de meest strijdige deelen der *vrijzinnige* „rigting tegen het anti-revolutionair beginsel moest elk Minis„terie ons liever zijn, dan een *anti-revolutionair* Kabinet. We „waren bovendien sterk genoeg, niet om te verkrijgen hetgeen „wij verlangden, maar om bij voorbeeld *in* armbestuur en school„wezen, af te weren hetgeen door ons afgekeurd werd."

Wij ontkennen die kracht bij de anti-revolutionnaire partij. Zij kan *helpen* afkeuren, wat door eene andere partij wordt afgekeurd; maar zij is onvermogend, om alleen af te weren, wat door haar uitsluitend afgekeurd wordt. Zij kan anderen opruijen tot omverwerping van een Ministerie, en voor hen den weg tot aanvaarding van het [illegible] makkelijk maken, onder beding van zekere concessiën; zij is te zwak, om een *anti-revolutionnair* kabinet in het leven te roepen; want haar speculatief standpunt schijnt ook voor de kroon niet bijzonder aantrekkelijk.

„Eindelijk wij konden immers inderdaad, bij verandering [illegible] „bewind, van *een Ministerie in tegenovergestelden zin,* [illegible] „geen ons het meest ter harte gaat, niet veel meer [illegible] „dan hetgeen het Ministerie *Thorbecke* ons gaf [illegible]

De anti-revolutionnaire partij [illegible] het Ministerie *van Hall,* [illegible] nu ten slotte verklaart, [illegible] het had haar [illegible] wel de spreuk

Op de anti-revolu[illegible] toepasselijk [illegible]

[illegible] bedacht,
[illegible] leed gebragt."

[illegible] onderzoeken, wie het meest bij [illegible] hebben gewonnen, dan zal zich het [illegible] tot enkele *personen* bepalen; — [illegible] daarvan uitgesloten:

[illegible] anti-revolutionnairen;

de afgescheidenen;

de kerkelijke orthodoxe protestanten.

In een financieel opzigt moge een voordeel behaald zijn door het oprapen en behouden eener ministriële portefeuille, — onmiskenbaar blijkt, dat de constitutionnele partij van dag tot dag voordeelen behaald.
Zoo maar *het koninklijk gezag en de ministriële verantwoordelijkheid* door de Aprilsvlagen niet zijn beschadigd.

De Nederlander schrijft in N°. 1087:

«*Den* 31 *December* is de voordragt op *het Armbestuur* ter tafel gebragt.
«Wij mogen dus weldra, ook van de vrijzinnige en ultramontaansche dagbladen, eenig oordeel daaromtrent te gemoet zien.»

De Nederlander was onnaauwkeurig in de opgave van den dag, waarop het ontwerp van wet op het Armbestuur is ter tafel gebragt. Later werd die onnaauwkeurigheid hersteld; 31 Dec. moest zijn 3 December. Wij schrijven de aanvankelijke vergissing daaraan toe, dat, op 31 *December* ter tafel kwam van *de Nederlander* ons artikel over de wet op de middelen, waarbij de houding der anti-revolutionnaire leden ernstiglijk ter sprake is gebragt. Onwillekeurig schijnt uit dien hoofde *den 31 December* uit de pen der redactie te zijn gevloeid.
Trouwens; — menig anti-revolutionnair schijnt aan de financiële beschouwingen van *de Grondwet* meer waarde te hechten dan aan die *de Nederlander* levert.
Het is evenwel niet vreemd, in *de Nederlander* meer bespiegelende dan practikale beschouwingen aan te treffen.
Zoo wij het niet reeds gewoon waren, dat *de Nederlander* ignoreert of voorbijgaat, wat tegen de anti-revolutionnaire partij in *de Grondwet* geschreven staat, — wij zouden toch eenige verdediging gewacht hebben op onze beschuldiging, dat zij medepligtig is aan het inhouden van het koren.
Er zijn lezers van *de Nederlander*, die eenig oordeel daaromtrent hadden te gemoet gezien.
Zoo niet, *waarom niet?*
Wij zullen niet laten wachten op ons oordeel over de wet op het Armbestuur.
De Nederlander kan verzekerd zijn, dat *wij* ons aan dien pligt niet zullen onttrekken; — maar dat de gebeurtenissen van de laatste weken ons hebben verhinderd tot dus ver, onze taak omtrent dit punt te vervullen.

De *Nederlander* vraagt:

Zou *de Grondwet*, wanneer onze neutraliteit op het papier geconstateerd is, geenerlei waarde hechten aan hetgeen door de heeren Gevers van Endegeest en Storm van 's Gravesande omtrent eene betere inrigting van de *nationale militie* en van de *schutterijen* gezegd is?

Wij meenden, reeds niet onduidelijk dit antwoord in n°. 200 te hebben gegeven. Wij wenschen, ook zonder uitstel, maatregelen ter «verdedigbaarheid van het land.» Niet door het maken van een ijdel vertoon, maar juist door *militie* en *schutterijen* beter in te rigten, zoo dit in korten tijd geschieden kan; maar ook door een wijs en voorzigtig beleid onzer Buitenlandsche Zaken.
De *Nederlander*, die het eerste gedeelte van ons betoog, omtrent dit punt, overneemt, schijnt, nu het eene *tot hem* gerigte vraag betreft, het *tweede* gedeelte over het hoofd gezien te hebben.
Wij schreven:

Of bij *de Nederlander* de overtuiging ontstaat, dat de behartiging onzer dierbaarste belangen te Parijs aan een diplomaat is toevertrouwd geworden, in staat, om des noods met de Europesche diplomatie in het strijdperk te treden?
Of de waarneming, in *deze* tijden, van twee portefeuilles, zóó gewigtig als die van *Financiën* en *Buitenlandsche Zaken*, ons daarover gerust kan doen zijn, dat de eene niet lijden zal door de andere?

Nu wij, zoo duidelijk mogelijk de vraag van *de Nederlander* getracht hebben te beantwoorden, rekenen wij op een even onbewimpeld antwoord op bovenstaande, voor de tweede maal herhaalde vraag, zonder behulp van een citaat uit Prof. Bosscha's «*Leven van Koning Willem II*.»

VAN DER PALM wordt geplunderd door *de Nederlander*, om aan te toonen.... wat? Het wordt niet gezegd.
Men vergunne ons dat te doen. Zie hier het citaat:

«Vestigt uwe aandacht op bijeenkomsten van onderling nut, zelfs op achtbare vergaderingen, waarin over 's lands dierbaarste belangen geraadpleegd wordt; stelt ze te zamen uit enkel groote mannen, diepe staatkundigen, talentvolle redenaars, die allen hun gevoelen met kracht van redenen bepleiten kunnen, enkel sprekers en geene zwijgers, weert uit dezelve allen, die geene hoogere eerzucht kunnen voeden, dan dat zij, als eerlijke mannen, zich in gemoede verklaren voor die meening, die hun de beste en redelijkste voorkomt, of laat zelfs deze daarin niet het meerder getal, slechts eene geringe minderheid uitmaken, wel, veel zult gij er bij gewonnen hebben! lange, verwarde raadplegingen, ergerlijke verschillen, wankelende besluiten, en doorgaans in plaats van de beste keuze, een ondoelmatig middelding, uit de overeenbrenging van onvereenigbare gevoelens geboren. Waar weinigen velen voorlichten, en weinigen velen besturen, daar alleen heerscht orde, rust en betamelijkheid.»

Onder dit citaat roept *de Nederlander* uit: «Die VAN DER PALM was toch een aristocraat!»
Wij zeggen: VAN DER PALM was noch anti-revolutionnair, noch April-man.
Dat *deze* Kamer niet is zamengesteld, zoo als VAN DER PALM die verlangt, wordt bewezen daardoor,
dat *niet* gewonnen zijn:

lange, verwarde raadplegingen — de discussiën sedert de April-Kamer;
ergerlijke verschillen — al de redevoeringen van de van Rappards-partij en de anti-revolutionnaire in cluis;
wankelende besluiten — de weifelachtigheid van «de vrienden»;
doorgaans, in plaats van de beste keuze, een ondoelmatig middelding — de wet op de Kerkgenootschappen;
gemoedelijke verklaring voor die meening, die de beste en redelijkste is — de stemming over het voorstel der negen leden.
Wij zijn een *tweede* citaat uit VAN DER PALM wachtende.

Buitenland.

ENGELAND.

Lord J. Russell heeft, als leider van de ministriële partij in het Huis der Gemeenten, volgens gewoonte de tot die partij behoorende leden uitgenoodigd, om op den dag der hervatting van de Parlementszitting (31 Jan.) tegenwoordig te zijn, naardien de staat van zaken eene talrijke opkomst wenschelijk maakt.
— In eene beschouwing van den gunstigen invloed, dien de bestaande scheepvaartwetten tot dusver op den aanbouw van Britsche schepen en op onzen handel gehad hebben, zegt het ministriële avondblad: «Een oorlog met Rusland zou op onze reederijen slechts weinig invloed hebben. Wij zouden zoolang de oorlog duurt, onzen handel met Rusland zien stilstaan; maar die handel maakt slechts een klein gedeelte uit van ons handelsverkeer met het buitenland, en elders zouden wij voorzeker ruimschoots gelegenheid vinden, om onze kapitalen te bezigen. Met onze kolonien en met Amerika en Frankrijk, kan eene schorsing van ons handelsverkeer met Rusland zonder nadeel plaats hebben.»

FRANKRIJK.

Reeds is gemeld, dat de oudste tak van het beroemde geslacht der Montmorency's door het overlijden van Prins Gaston is uitgestorven. De beide andere takken van dit geslacht, Luxembourg en Laval worden met gelijk lot bedreigd, omdat de een geene mannelijke spruiten heeft, terwijl de beide laatste afstammelingen van den anderen tak reeds boven de 50 jaren zijn en geene kinderen hebben. Deze historische naam zal dus waarschijnlijk geheel verdwijnen.
— Men wil, dat de heer Sylvestre de Sacy zich met de hoofdredactie van het *Journal des Débats* zal belasten en dat het blad in denzelfden geest van gematigd liberalismus zal blijven.
— Zaturdag jl. is het lijk van den heer Armand Bertin plegtstatig ter aarde besteld, in tegenwoordigheid van een zeer groot aantal vrienden van den overledene. Op de begraafplaats heeft de heer Saint-Marc de Girardin op eene indrukwekkende wijze aan de groote verdiensten van den heer Bertin hulde gebragt. De heer Guizot had het voornemen gekoesterd, om bij die gelegenheid het woord te voeren, doch was door ongesteldheid verhinderd de begrafenisplegtigheid bij te wonen.
— De regering heeft de aanmunting gelast van gouden muntstukken, ter waarde van 5 fr., met bepaling, dat 620 dergelijke stukken een kilogram zullen wegen. Verder wordt bepaald, dat de middellijn der gouden stukken van 10 fr. voortaan 17 millimeters zal bedragen.

BELGIE.

Uit een overzigt van de werkzaamheden aan den ijzeren spoorweg tusschen Antwerpen en Rotterdam blijkt, dat het gedeelte van den weg tusschen Antwerpen en Roosendael en welligt tot Breda in het aanstaande voorjaar zal zijn voltooid, en het geheel van den weg op het einde van den zomer. Onze dagbladen sporen er toe aan nu reeds, voor zoo verre de weg af is, de dienst te openen; men zal dan in een uur van Antwerpen naar Roosendael kunnen komen, en het verkeer zou er al reeds door worden bevorderd. Men stelt zich ook voor den handel vele voordeelen voor, bij de voltooijing van dezen weg, en met alleen voor dien van België, maar ook voor dien tusschen Frankrijk en Nederland.

ZWEDEN.

Zweedsche dagbladen verzekeren, dat Rusland, bij het uitbreken van eenen zeeoorlog in de Oostzee, van Zweden voorwaarde zoude hebben gevorderd, welke die mogendheid niet overeenkomstig oordeelde met haar belang, noch met hare waardigheid, dat Z. M. de Koning [illegible] aan het Comité der Wetgeving al de gewisselde nota's heeft doen mededeelen, bij welke de bedoelde aanvraag is afgewezen, en dat de overige mogendheden zijn onderrigt, dat Zweden in elk geval de gestrengste onzijdigheid zoude in acht nemen. Om in den eersten maatregel van voorzorg te voorzien, heeft Z. M. eene bijdrage verlangt van 600.000 r. daalders.

TURKIJE.

De berigten uit de Vorstendommen, op welke men eenigen staat kan maken, gewagen van het optrekken van eene afdeeling Russen, van niet minder dan 22,900 man naar de zijde van Kalefat, en van de aankomst der eerste troepen van het derde corps van den generaal Osten Sacken bij Bucharest. Reeds is gemeld, dat eerst schermutselingen in de laatste dagen van het vorige jaar, hebben plaats gehad; doch sedert heeft men berigt bekomen, dat er van den 6den 7den en 8sten Januarij te Zitali scherp is gestreden, en wel bepaaldelijk in het voordeel der Turken. De aaneenschakeling van gevechten duurde bij het afzenden der berigten nog voort; te Parijs wil men echter reeds berigt hebben dat den 9 de Russen zijn achteruitgedrongen.

Brieven van de oevers van den Donau melden, dat Omer-Pacha alle mogelijke voorzorgen heeft genomen, om zich te Kalefat te handhaven en zich door versche troepen te versterken, ten einde zijne positie langs den geheelen Donau te verbeteren. Zijne magt, van het begin of aan uit 130,000 man bestaande, was in volkomen goeden staat, terwijl ook zijn reserve-leger 100,000 man tellende voltallig was en al de aangewezene posities had betrokken.
— De Londensche dagbladen zijn zeer verheugd over de jongste, door de Turken aan den Donau behaalde voordeelen; en betoogen, dat het nu blijken kan, dat de Turksche krijgsmagt niet zoo gering te schatten is, als men voor eenige maanden nog beweerde. Zij stellen ook in het licht, dat de Russische generaal Gortschakoff geen versterkingen heeft kunnen erlangen, ondanks het dringende van het gevaar; daar de Turken nu de vierde divisie van het Russische leger, onder generaal Dannenberg, zullen kunnen verslaan, alvorens de divisie onder generaal van Osten-Sacken zal zijn opgekomen. Aan de goede beraming en uitvoering van het krijgsontwerp der Turken, bij dezen wintertijd vooral, wordt alle hulde gebragt. De vraag bij onvooringenomen lieden blijft echter, of deze voordeelen zullen aanhouden, als de reserve van het Russische bezettingsleger zal zijn aangekomen; en ten andere, welken indruk de nu ongetwijfeld door de Turken behaalde voordeelen te Petersburg ten behoeve van den vrede zullen maken?
«Wij wenschten, dat wij ons vleijen mogten (zegt de *Times*), dat deze overwinning der Turken waarschijnlijk tot herstel des vredes zouden leiden, of dat zij als een wapentoets van de betrekkelijke magt der beide oorlogvoerende partijen mogten beschouwd worden. Doch de Czaar is te zeer geslagen, om met eere te onderhandelen, en nog niet genoeg geslagen, om door noodwang toe te geven. Indien dit echter de uitslag zijner krijgsverrigtingen tegen een gedeelte van het Turksche leger is, hetwelk er in geene deele het voornaamste van uitmaakt, en geene stellingen in heeft welke slechts eenigzins naar die van de groote vestingen Schumla en Varna gelijken, wat heeft hij dan te wachten, wanneer hij de hoofdmagt zal ontmoeten, onder bevel van Omer-pacha zelven, die een wel versterkt bergachtig land bezet houdt en bovendien door de verbonden vloten van de zeezijden wordt ondersteund? Reeds heeft men het gevolg van het binnenkomen dier vloten in de Zwarte Zee gezien, daar de Porte hierdoor in staat is geweest eene versterking van 15,000 man naar Battoun in Azie, af te zenden, om het leger van Selim-Pacha, aan de uiteinden van Armenië, weder op beteren voet te brengen; en al de Russische versterkingen, die naar de kust van Circassie worden gezonden, zullen voortaan worden onderschept. De bergvolken daar te lande hebben het kruid en de wapenen ontvangen, welke Mustapha-Pacha hun heeft overgebragt, en die aanvoeren zullen nu weldra vermeerderen. In het vroege voorjaar zal er zonder twijfel een algemeene opstand in den Kaukasus plaats grijpen en de Russen zullen het grootste bezwaar hebben, om hunne gemeenschap open te houden, anders dan door de Kaspische zee. Geene magt, die sedert het Romeinsche rijk ooit bestaan heeft, heeft grenzen te verdedigen van zoo uitgestrekten en verwijderden aard als de tegenwoordige bezittingen van Rusland.»
Het blad ontwikkelt dit; en gelooft dat de Keizer nog het best zou doen, de voorwaarden van vrede aan te nemen, die zeker niet onvoordeelig voor hem zijn; het blad spoort hem daartoe te meer aan, omdat Oostenrijk blijkbaar zich niet van het Westersche verbond afscheurt. Het slaat ook geen geloof aan de reis des keizers Frans Joseph naar Rusland; «de loop der gebeurtenissen is te snel en te geweldig, dan dat nieuwe conferentien als die van Olmutz iets zouden baten. Die den twist hebben gezaaid, moeten de gevolgen daarvan inoogsten. Rusland heeft over Europa de jammeren van krijg en verwoesting geroepen; alleen door tegenstand tegen Rusland kan de vrede hersteld, het regt der volkeren behouden worden. Dit rijk (Engeland) is zeker het laatste in Europa, om oorlog te zoeken of vijandelijkheden te willen. Op ons kan de verantwoordelijkheid van den krijg niet komen. Mogt die uitbreken, wij zullen dien zonder vrees te gemoet gaan; de vredes-voorwaarden zijn gesteld; op geen minder voordeelige kan deze strijd tot een einde komen.»
In eene redenering over de Turksche zaken, zegt het ministeriële avondblad van den 14, dat het duidelijk is, dat Frankrijk en Engeland tot de uiterste grens van toegeeflijkheid aan de staatkunde der twee Duitsche Mogendheden (Oostenrijk en Pruissen) gekomen zijn, en de eer van Rusland niet verder ontzien kunnen. «Indien zij nog een stap verder gingen (dus vervolgt het bedoelde blad) zou van Engeland en Frankrijk gezegd worden, dat zij te grievelijk misleid zijn, om nog met eere te kunnen onderhandelen. Magtige Staten kunnen niet in 't klein oorlog voeren, en zouden zij zich dan tot eene vruchtelooze tusschenkomst kunnen bepalen? De dubbelhartige diplomatie van Rusland is ontmaskerd; het is gebleken, dat Rusland niet tot den oorlog, ofschoon die met een zwakkere tegenpartij gevoerd zou worden, gereed was, en dat de bezorgdheid voor de belangen der Christenen, op grond waarvan de oorlog ondernomen werd, slechts een ijdel voorwendsel was. Tevens is het duidelijk gebleken, dat de Christelijke onderdanen der Porte zulk een eenigen beschermer niet verlangen.
«Indien derhalve Rusland de voorwaarden, welke het zelve nog aangeboden zijn, nu mogt verwerpen, en zulks omdat zij eene betere bescherming aan de christelijke onderdanen van Turkije verzekeren, dan Rusland zelfs voor hen vorderde — wat blijft dan over. Zeker is het, dat Frankrijk en Engeland niet met eere zouden kunnen terugtreden uit de stelling, waarin zij zich geplaatst hebben. Niet minder onmogelijk is het, te blijven in den tegenwoordigen onzekeren toestand, welke noch vrede noch oorlog is. Dus blijft slechts oorlog over; een groot

oorlog voor eene gewigtige zaak: maar een oorlog, die kort zal duren, omdat de krachten der strijdende partijen niet gelijk zijn.»

Vervolgens legt het blad zijne ingenomenheid er mede aan den dag, dat de Engelschen en Franschen gezamenlijk, als het zoo verre mogt komen, tegen één vijand zullen strijden; zij hebben edelmoedigheid getoond in onderlinge worstelingen, op het Spaansche schiereiland; thans zijn zij vereenigd voor de zaak van beschaving en regtvaardigheid en zullen daaruit groote kracht putten.

Ten slotte komt het blad tot de jongste berigten uit Opper-Azië. «De Indische regering heeft reeds getoond dat zij weet, waar de sleutel van ons huis is, en dat zij ook weet hoedanig die deur moet gesloten worden. Daar de Afredies volhardden in hun opzet om de gewigtige pas, welke tusschen Peshawur en Kohat, in hun bezit is, af te sluiten, ofschoon wij voor de opening betaalden, zoo werd bepaald, dat deze doortogt met eene linie van posten zou worden bezet, om een fort te midden daarvan te bouwen. Te dien einde werd de noodige magt van Peshawur afgezonden, om beide einden van de vallei te blokkeren, en de werklieden, die bezig waren met het aanleggen van het fort, te beschermen; volgens de jongste berigten zijn de Afredies in onderwerping gekomen, en hebben zij de verbintenis aangegaan, zich in het vervolg beter te gedragen.

«Aan de andere zijde zijn de Affghans te regt naijverig op den voortgang der Russen in Khiwa, en geven zij nieuwe bewijzen, dat zij hunne pligten als Mahomedanen verstaan, in het Aziatisch gedeelte van de worsteling, welke de uitgestrektste mogendheid ter wereld goed gevonden heeft over twee deelen van den aardbodem te gelijk te brengen.»

Reeds is gemeld, dat ook in Perzië de Russische staatkunde een belangrijk nadeel heeft geleden.

De vraag blijft echter of dit alles Rusland niet eerder tot gedachter inspanning, dan tot toegeefelijkheid zal noopen. De behoefte aan vrede is groot, en het gemis van nadere stellige berigten doet de kansen van vrede meer berekenen; doch de toon der opgemelde Engelsche bladen, de plaatsing van het berigt wegens het inzeilen van de verbonden vloten in de Zwarte Zee in den Franschen *Moniteur*, en het alsnu te vreezen vertrek van de Russische gezanten uit Parijs en Londen, zijn niet geschikt om de hoop op het behoud des vredes te versterken.

Dat dit geene losse gissingen zijn, blijkt onder anderen daaruit, dat Oostenrijk, zich op alle mogelijke gebeurtenissen gevat houdende, tot eenige wapeningen wil overgaan. Een raad van al de ministers was daartoe, onder voorzitterschap van den Keizer, gehouden.

(Volgens de jongste berigten waren de Turken bij Zetali op hunne beurt teruggedrongen; doch de Russen afgeslagen, toen zij eene poging deden, om zich van Kalefat meester te maken.)

— Een brief uit Odessa meldt, dat de bevelhebber der Russische vloot in de zee van Azof een zijner adjudanten naar Sebastopol had gezonden, om instructiën te verkrijgen, daar zijn toestand netelig was. Rusland heeft in die zee slechts schepen van minderen rang, welke niet tot een ernstig gevecht in staat zijn; en indien aan den anderen kant de Russischen vloot naar Sebastopol terug keert, blijven de niet onbelangrijke Russische vestingen aan de kusten der zee van Azof zonder verdediging. Dezelfde berigten melden, dat twee korpsen, elk van 12,000 man, op het punt stonden van te Sebastopol ingescheept te worden op Russische schepen, op het oogenblik, dat men berigt heeft ontvangen van de, te Konstantinopel genomene besluiten, ten gevolge van de gebeurtenis te Sinope.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië.

Iste Hoofdstuk.

Van het hooge bestuur in Nederlandsch Indie.

Art. 1. Het hooge bestuur der koloniën van het Rijk, gelegen beoosten de Kaap de Goede Hoop en uitmakende het gebied van N. I., wordt in naam des Konings uitgeoefend door den Gouverneur-Generaal, op den voet en onder de bepalingen van het tegenwoordig reglement. Ieder, die zich in N. I. bevindt, is verpligt den G. G. te erkennen als des Konings vertegenwoordiger, en hem als zoodanig te eerbiedigen en te gehoorzamen.

Art. 2. De G.-G. wordt door den Koning benoemd en ontslagen. Hij mag zijne waardigheid niet nederleggen, noch N. I. verlaten, zonder magtiging van den Koning. De G.G. moet Nederlander zijn, en den ouderdom van dertig jaren vervuld hebben.

Art. 3. De G.-G. mag geen deelhebber zijn, regtstreeks of zijdelings, ook niet als borg, in eenige onderneming, ten grondslag hebbende eene met de Indische Regering om winst of voordeel aangegane overeenkomst, of ter zake waarvan met het Indisch bestuur geschil zou kunnen ontstaan. Hij mag geene schuldvorderingen ten laste van N. I. koopen of voor zijne rekening nemen. Hij mag geen deel hebben, regtstreeks of zijdelings, in ondernemingen van handel en scheepvaart.

Art. 4. Het onderzoeken of regelen van bepaalde zaken in N. I., kan door den Koning worden opgedragen aan een of meer buitengewone gevolmagtigden, den titel voerende van Commissarissen-Generaal. Het bepaalde bij de derde alinea van art. 2 en bij art. 3 is op hen toepasselijk.

Art. 5. De Koning kan aan den G.-G. toevoegen eenen Luitenant-Gouverneur-Generaal, bestemd om hem op te volgen: en om inmiddels zoodanig deel te nemen aan het bestuur, als door den Koning of door den G.-G. in elk geval zal worden voorgeschreven. Het bepaalde bij de derde alinea van art. 2 en bij art. 3 is toepasselijk op den Luitenant-Gouverneur-Generaal.

Art. 6. De G.-G. legt in handen van den Koning, of op 's Konings magtiging, in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 16, den volgenden eed (verklaring en belofte) af:

«Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot Gouverneur-Generaal «over Nederlandsch Indie benoemd te worden, directelijk «of indirectelijk, aan geene personen, hetzij in of buiten «het bestuur, onder wat naam of voorwendsel ook, eenige «giften of gaven beloofd of gegeven heb, noch beloven of «geven zal.

«Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in deze betrekking «te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige «beloften of geschenken aannemen zal, directelijk of in-«directelijk.

«Ik zweer (beloof) dat ik als Gouverneur-Generaal, den «Koning gehoorzaam en getrouw zal zijn.

«Ik zweer (beloof) dat ik de welvaart van Nederlandsch «Indie naar mijn vermogen bevorderen zal.

«Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Grondwet; dat «ik het Reglement op het beleid der regering in Neder-«landsch Indie en alle andere wetten en ordonnantiën «steeds zal onderhouden en doen onderhouden, en dat ik «mij in alles zal gedragen zooals een braaf en eerlijk «Gouverneur-Generaal betaamt.

«Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!» («Dat «verklaar en beloof ik.»)

Art. 7. De Luitenant-Gouverneur-Generaal legt, in handen des Konings of van den G.-G., den volgenden eed (verklaring en belofte) af:

«Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot Luitenant-Gouver-«neur-Generaal over Nederlandsch Indie te worden benoemd, «directelijk of indirectelijk, aan geene personen, hetzij in «of buiten het bestuur, onder wat naam of voorwendsel «ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven heb, noch «beloven of geven zal.

«Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in deze betrekking «te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige «beloften of geschenken aannemen zal, directelijk of indi-«rectelijk.

«Ik zweer (beloof) dat ik de welvaart van Nederlandsch «Indie, naar mijn vermogen bevorderen zal

«Ik zweer (beloof) getrouwheid aan den Koning en aan «den Gouverneur-Generaal, als des Konings vertegenwoordiger.

«Ik zweer (beloof) dat ik mij met naauwgezetheid en ijver «zal kwijten van alle verrigtingen, welke de G.-G. mij zal «opdragen; dat ik het Reglement op het beleid der Rege-«ring in N. I. en alle andere wetten en ordonnantiën «getrouwelijk zal nakomen, en dat ik mij in alles gedragen «zal zoo als een braaf en eerlijk Luit.-G.-G. betaamt.

«Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!» («Dat «verklaar en beloof ik.»)

Art. 8. Bij benoeming van een of meer Com.-G., leggen zij in handen van den Koning of van den G.-G. in eene vergadering, zamengesteld overeenkomstig art. 16, den eed af, op hunnen lastbrief, onverminderd dien van zuivering en getrouwheid. Het formulier van dien eed, hetwelk in elk geval in den lastbrief wordt vastgesteld, moet ook inhouden «de belofte» van getrouwe nakoming van het Reglement op het beleid der Regering in N. I.

(*Wordt vervolgt.*)

's Gravenhage, 17 Januarij.

WEENEN. Heden, Dingsdag 17 Januarij. Brieven uit Petersburg, hier ontvangen, melden, dat het antwoord van den Czaar op de vredes-voorstellen van de conferentie waarschijnlijk negatief zal zijn. Verdere bijzonderheden ontbreken nog.

Volgens mededeelingen van de Belgische regering en van den ondernemer van de onderzeeschen telegraaf tusschen de Nederlandsche en Britsche kusten, zijn de volgende telegraafkantoren geopend, en wordt voor een enkelvoudig berigt naar die plaatsen de daarbij uitgedrukte prijzen betaald:

NAAR	Van 's Gravenhage.	Van Dordrecht, Gorinchem en Rotterdam.	Van Amsterdam en Utrecht.	Van Arnhem.
Over Belgie.				
Thusis, in Zwitserland	ƒ 10,80	ƒ 10,80	ƒ 12,00	ƒ 12,00
Orsova, in Hongarije	» 13,20	» 13,20	» 14,50	» 14,50
Limoges, in Frankrijk	» 9,60	» 9,60	» 10,80	» 10,80
Over 's Gravenhage.				
Alnwick, Bescot Junction, Bilton Junction, Cowes, Epsom, Evesham, Fareham, Greenhill, Hereford, Kendal, Kingston, Llanelly, Neath, Stirling, Torquay, Totness, Tweedmouth, Washington Watford, Whitehaven, in Groot-Brittannie.	» 5,00	» 5,50	» 5,50	» 6,00

Daarentegen zijn de Britsche telegraafkantoren te Alnwick Junction en te Buckingham opgeheven.

Z. M. heeft benoemd tot surnumerair der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen de heer H. G. Smits Verburg, wonende te Aarlanderveen.

Z. M. heeft aan den luitenant ter zee der 2de klasse F. C. Tromp, op zijn verzoek, met den laatsten dezer maand, eervol ontslag uit de zeedienst verleend.

Bij Koninklijk besluit van 5 Januarij jl. (*Staatsblad* n°. 1), is een reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf goedgekeurd, en daarbij tevens het reglement van 29 November 1852 (*Staatsblad* no. 203) en de bijvoeging van 19 Maart 1853 (*Staatsblad* no. 15) ingetrokken. Het nieuwe reglement komt in werking met den 19 Januarij 1854.

Wij hebben de eerste aflevering ontvangen van het «*Album van Buitenlandsche Lettervruchten*», dat voortaan, maandelijks door de boekhandelaars, de Gebroeders Abrahams, te Middelburg zal worden uitgegeven. De Redactie van dit «*Album*» stelt zich ten doel bijdragen te leveren tot de land- en volkenkunde behoorende, reisbeschrijvingen, schetsen uit het volksleven, tafereelen uit het leven van beroemde mannen, plaatsbeschrijvingen en dergelijke. Reeds de eerste aflevering beantwoordt volkomen aan het programma. Men vindt er de navolgende stukken in: *Het misverstand* van F. Stalle; *de Kardinaal Mezzofanti*; *Schetsen uit het leven in Londen* van Smith; *Gouden bruiloft* van T. Fontane; *Een blik op het leven van Columbus*, en eene beschrijving van het in de laatste dagen zoo belangrijk geworden *Sinope*.

Terwijl de prijs zeer goedkoop is (ƒ6 voor 12 aflv. van 80 bl. elk), hebben wij zelden voor dergelijke uitgave netter uitvoering gezien, zoo wat druk papier als correctie betreft. De onderneming des heeren Abrahams verdient derhalve, in alle opzigten, ondersteuning van de vrienden eener aangename en nuttige lectuur: en wij hopen, dat deze aankondiging daartoe eenigzins moge bijdragen.

Wij lezen in de *Arnhemsche Courant*: In een der vorige nommers der *Amsterdamsche Courant* werd het verzoek gedaan, wanneer berigten uit dat blad door andere couranten werden overgenomen, toch vooral daaronder de woorden *Amst. C.* te vermelden, en niet alleen *A. C.*, daar men dan soms een ander dagblad de eer daarvan zou geven. Onze bejaarde zus had gelijk, en wij hopen dat men aan haar verzoek voldoe. Intusschen maken wij haar attent op het spreekwoord: een goed voorbeeld enz., en raden haar aan, wanneer zij berigten van ons overneemt, die niet te plaatsen, als van haar zelve afkomstig, zoo als ze dat doet, maar er voluit onder te zetten: *Arnhemsche Courant*.

• Het bal gisteren avond ten hove gehouden, was zeer luisterrijk. Het werd door HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik en prins en prinses Frederik bijgewoond. Onder de genoodigden merkte men op de leden van het corps diplomatique, de ministers, enz. Prachtig en rijk waren de toiletten der dames, die in grooter aantal waren verschenen, dan op het vorige bal het geval was, toen velen door het zeer ongunstige weder, verhinderd werden tegenwoordig te zijn. Het bal heeft zeer laat geduurd.

• H. M. de Koningin-moeder heeft een aanzienlijk geschenk doen toekomen aan de directrices eener loterij van vrouwelijke handwerken ten behoeve van armen te Utrecht.

• HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, hebben in een bijzonder gehoor ontvangen den heer J. F. Sick, minister-resident van Z. K. H. den hertog van Nassau bij het Ned. Hof, en den baron de Book Hermsdorff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van den hertog van Nassau.

• In deze residentie bevindt zich de heer Manfré, hoogleeraar in de geneeskunde aan de Hoogeschool te Napels, die aan Z. M. zal opdragen en aanbieden een door hem vervaardigd werk, het geneeskundig vak betreffende.

• Gisteren middag heeft de heer de Belmont zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof, een groot diplomatiek diner gegeven.

• Men verneemt, dat de gevoelens der leden van den gemeenteraad alhier, over het behoud of de afschaffing der kermis in deze residentie zeer uiteenloopen; zoodat het te verwachten is, dat eerlang, even als in andere plaatsen, belangrijke discussien over dat vraagstuk, in den gemeenteraad alhier zullen worden gehouden.

• Het bestuur van het negende [illegible] congres heeft bekend gemaakt, dat het [illegible] en dat geopend op Woensdag, den 28 Junij [illegible] alles daags te voren de leden [illegible] licht te geven volgens een zoo [illegible] verder allen uit, die programma. Het [illegible] op dat congres of mogten verlangen [illegible] wierd behandeld, wel op eene [illegible] eerstkomende ter opneming in hetzelve [illegible] te dienen.

[illegible] voor de Arrond. Regtbank alhier eene [illegible], welke voor hen, die zich aan het nationaal [illegible] geheel laten gelegen liggen, niet van belang is ontbloot.

De heer A. Peters, vroeger directeur van den Kon. schouwburg in de Residentie, had, in 1847, met den heer en mevrouw van Ollefen eene overeenkomst aangegaan, onder anderen de bepaling inhoudende, dat hij hun het engagement verzekerde, zoolang hij, hetzij alleen, hetzij gecombineerd, te 's Gravenhage, of te Amsterdam, directeur zou blijven of worden. Met 1 Junij 1853 had zijn bestuur te 's Gravenhage opgehouden, en te gelijker tijd had hij de betaling der bedongen appointementen, waarvan de voldoening wekelijks geschieden moest, gestaakt. — Maar de heer Peters was, met den heer de Vries, directeur geweest van den Amsterdamschen Schouwburg over 18⁵²/₅₃, en in Junij 1853 was de onderneming van dien schouwburg over 18⁵³/₅₄ weder aan diezelfde heeren gegund geworden. Op grond daarvan had nu de heer van Ollefen eene vordering ingesteld, strekkende tot uitbetaling van de appointementen, hem en zijne echtgenoot toekomende over 13 weken, aanvang genomen hebbende met Junij jl. Deze actie werd door den heer Peters voornamelijk bestreden op grond dat het tooneeljaar te Amsterdam slechts 9 maanden duurt, namelijk van ult°. Aug. tot Mei, dat hij dus over de maanden Junij, Julij en Aug. niet was Directeur, dat alzoo de conditie, in het contract vermeld, niet aanwezig was geweest en hij dan ook de appointementen over het omschreven tijdperk niet was verschuldigd.

De pleidooijen worden gevoerd door Mr. L. Metman, voor den heer en mevrouw van Ollefen en door Mrs. J. van Gigch en Jac. van Gigch voor den heer Peters. — De uitspraak is bepaald op 14 Februarij.

Volgens een berigt in de *Elb. Zeit.* zou er alle uitzigt bestaan op de spoedige verwezenlijking van eene spoorwegverbinding van Crefeld, over Gelderen en Kleef, naar Nijmegen.

Men verneemt, dat de Nederlandsche gezant te Madrid in de vorige maand weder eene nota aan den Minister van finantien heeft gezonden, zoowel tot ondersteuning van de door den gedelegeerde van het Engelsche comité ingeleverde vertoogen, als meer in het bijzonder belang der Nederlandsche fondsenhouders.

Van regeringswege zijn aan de kamers van koophandel en fabrijken te Amsterdam, ook ter mededeeling aan de kamers van Rotterdam en Dordrecht, verzonden negentien berigten en opgaven, bijeenverzameld gedurende de reis van Z. M. korvet *Sumatra* van de Kaap de goede Hoop over Australie naar Java.

Wij vernemen met genoegen, dat de Ned. Rijn-spoorweg-Maatschappij er in geslaagd is, omtrent de levering van het noodige materieel voor de exploitatie op smal spoor, te contracteren tot prijzen, welke slechts weinig te boven gaan de geraamde sommen, niettegenstaande de algemeene aanzienlijke rijzing der prijzen van schier alle brandstoffen; zoodra de weersgesteldheid het toelaat zal de constructie [illegible] beide de lijnen op den daartoe bepaalden tijd te kunnen openen, waarvoor te meer aanleiding bestaat nu de werken op het door de directie der Keulen-Minderen-Maatschappij aan te leggen gedeelte mede zijn aangevangen en met den meesten spoed zullen worden voortgezet.

(*H.*)

De *Nieuwe N.Brabander* zegt vernomen te hebben, dat tengevolge de duurte der levensmiddelen de soldij de militaire beneden den rang van korporaal, met 2½ cents daags, te rekenen van 1 Jan. jl. verhoogd is.

Gisteren stond voor het prov. geregtshof te Amsterdam te regt A. S. Dwars, schrijver van de «*Roomsche Poppekast*» enz., door de regtbank vroeger veroordeeld tot eene eenzame opsluiting van 6 maanden, eene geldboete van *f* 250 en de kosten, zijnde genoemd schotschrift strijdig met de goede zeden.

De advocaat, mr. S. J. Cohen, verdedigde den beklaagde op grond van schending van de artt. 94 en 188 van het Wetb. van Strafregt; hij beweerde verder, dat het niet genoegzaam was bewezen, dat de beklaagde schrijver was van genoemd stuk en voorts, dat het niet was in strijd met de goede zeden.

De adv.-generaal mr. J. A. Jolles, deed met een enkel woord uitkomen, het betreurenswaardige en ongodsdienstige, dat in elk geschrift gelegen was, hetwelk ten doel had de bespotting van eene godsdienstige gezindheid, in eenigerlei opzigt, waarna hij de verdedigingspunten van den beklaagde na ging en bestreed, en hij tot handhaving van het vonnis des eersten regters concludeerde. De uitspraak is bepaald op Donderdag aanstaande.

Leiden, 17 Jan. Gisteren zijn aan de Hoogeschool alhier tot doctoren in de beide regten gepromoveerd, de heeren E. N. Rahusen, van Amsterdam, na openbare verdediging eener Specimen Juridicum Inaugurale *de Jure retentiones* en F. Th. Westerwoudt, eveneens na openbare verdediging eener Dissertatio Juridica Inauguralis de Matre, patri Superstite, liberorum tutelam recusante.

× **Rotterdam**, 17 Januarij. Van alle kanten komen er berigten in, dat de landverhuizing gelukkende dit jaar weder aanzienlijk zal zijn, hetgeen voor Rotterdam, zeer veel voordeel en vertier aanbrengt.

Reeds lang echter bestond er groote behoefte, om de landverhuizers, alhier aankomende, behoorlijk van huisvesting en voeding te voorzien, daar wel is waar, hiertoe nog al logementen bestonden; maar in die logementen was het gebrek aan ruimte, doorgaans zoo groot, dat men gewoonlijk de landverhuizers niet behoorlijk kon verzorgen.

Te bejammeren was het dus, dat bij de vele nuttige inrigtingen hier ter stede, er geene bestond, die op eene behoorlijke groote schaal hierin voorzag; thans vernemen wij echter, dat de heer Hitz, eigenaar van een huis, aan de Glashaven, dit zijn pand, geheel zal bezigen, ten dienste der landverhuizers, en wel zoodanig, dat het als een schip zal worden ingerigt, met slaapplaatsen aan weerszijden en boven elkander, vol licht in het midden met groote tafels en banken voor het gebruik; kunnende er op die wijze, een aantal van 250 personen in geherbergd worden.

— De heer D. A. van Putten heeft eene circulaire rondgezonden, waarbij hij medewerking inroept tot de daarstelling eener naamlooze vennootschap tot oprigting van een electro-magnetischen telegraaf tusschen Rotterdam, Hellevoetsluis, Brielle en Brouwershaven. Het voorloopige comité bestaat uit de heeren A. Vlierboom, R. Baelde, E. C. J. van Schelle, W. S. Burger Wz. en B. J. Suermondt.

---

§ **Dordrecht** 16 Januarij. Het ijs voor deze stad wordt steeds zwakker; op sommige plaatsen valt men nog met de schouw er door. De overtogt aan het veer van den Moerdijk ging dezen morgen gemakkelijk, er was toen geen ijs. Aan het Katendrechtsche veer is geen verandering; bij eb is de overgang gemakkelijk, bij vloed echter moeijelijker, niettegenstaande de opruiming, naar men verneemt, van het ijs bij Schiedam.

** **Veghel**, 15 Jan. Z. H. De Paus heeft den WelEerw. heer deken en Pastoor B van Miert, benoemd tot kamerheer, als belooning voor de vele weldaden, die deze geestelijke sinds jaren aan zijne parochie met onvermoeiden ijver heeft bewezen.

---

* **'s Bosch**, 16 Jan. De Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier heeft tot haren voorzitter herkozen den Heer J. C. Elen en tot plaatsvervanger van den voorzitter den Heer J. van de Griendt.

— De Paus heeft een brief gerigt aan de kweekelingen van het seminarie te Culenborg, in antwoord op een brief, door die kweekelingen, tot betuiging van hunnen eerbied, geschreven. De Paus maant de kweekelingen aan, om zich uit alle krachten en met vlijt toe te leggen op het vroegtijdig verkrijgen van die deugden en dien schat van geleerdheid, waardoor zij niet alleen voor het Vaderland dierbare en voor den staat nuttige burgers, maar ook waardige bedienaars der R. K. kerk mogen worden.

Ingezonden Stukken.

Zutphen, 16 Januarij.

Mijnheer de Redacteur!

Zoo hebben wij dan ook wederom een Minister van Rappard [illegible] naam, zoo glorievol, zoo roemrijk altijd van vreugde opspringt, zwelt van blijdschap en trilt van aandoening. Terug nu, gij ZUIJLEN VAN NYEVELT wiens adeldom zoo oud, wiens roem zoo versleten is; die "eingewanderter ritter VON RAPPARD" op Pruissens grond geteeld, dat is veel edeler bloed! O! dat hun Duitsche stamvader van het laatst der vorige eeuw nu dat heerlijk kroost eens kan overzien, die treffelijke VON RAPPARD's van den Minister af tot onzen jeugdigen subsistuut officier toe, op Neêrlands bodem gekoesterd en gestreeld, gewiegd en gesusd, verguld en gekruisd. Wat al mannen van staat, mannen van den degen, mannen van de pen, mannen van den tabbaard! O, in mijne verbeelding zie ik ze op een rei, den rug gekeerd naar Duitschland en een forsche greep doende in Neêrlands schatkist, om duizende en nogmaals duizende borstbeelden van den Oranje Vorst in vervoering aan hun hart te drukken:

Ja mijn haren kan ik tellen,
Maar wie telt dat gulden tal!

Geen wonder dan ook, dat alle opregte Geldersche harten van vreugde opspringen nu een Rappard weêr minister is, en dat onze vroegere officier van Justitie, die te Zutphen met jagtprocessen en smokkelkalanten zoo schoon zijne loopbaan begon en ze thans in de Tweede Kamer zoo treffelijk voortzet, mannen als Thorbecke triumfantelijk mag te gemoet voeren..... *Plebejer* gij behoort tot *une république déguisée!*

De Protestantsche Kerk moge zich dus onder de vleugelen der Rappard's verheffen, tieren en opgroeijen als die luisterrijke familie, dan zijn zeker de wenschen van ons, van de *Kerkelijke Courant* en van velen voldaan.

Uw bestendige lezer.

222ste Nederlandsche Staats-Loterij.

2e LIJST. 3e KLASSE.

Uitgekomene hooge prijzen.

N°. 13563 *f* 25000; 7837 *f* 1250; 16696, 17932 en 9794 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 17 Januarij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	61 3/16 5/16 5/16		Pct.	
Dito Certificat.	3	73½ ½ ½	*Hope* 1798/1816	5	103⅝ ¾
Dito dito	4	91⅝ 7/8 13/16	Dito 1828/1829	5	102⅝
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½	91¼	Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	87⅛
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	86¼
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Serie	[illegible]	[illegible]
D° *Rothschild.*	2½		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatien. . .	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	20⅛ 3/16 5/16	Obligatien . . .	4	
Dito Buitenl. .	3				
D° Binnenl. c/m.	3	88 7/16 ½	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		4¾ 13/16	Metalliek . . .	5	70⅞ 1⅛
Amort. Schuld.		4½	Dito bet. Amst.	5	87⅝ ⅞ ⅝
Portugal.			Dito letter B . .	5	87⅝ ⅞ ⅝
Londen nieuwe.	5	35⅝ ¾ 11/16	Dito 1847 . . .	2½	36⅜ ⅜
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	36⅜ ⅜

Mexic., te Londen, 3 pct. $22\frac{7}{8}$, 3; dito Onb. $22\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Gren. Onb. $18\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; dito Uitg. $6\frac{15}{16}$, $7\frac{1}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $62\frac{3}{4}$, 3, $\frac{1}{8}$.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden in algemeene ongunstige stemming, vooral ten opzigte van Oostenrijksche fondsen, welke ruim 1 pct. gedaald zijn; de overige zoowel Binnenl. als Buitenl. effecten gingen ongeveer ⅛ à ³/₁₆ achteruit; de lagere Buitenl. beursnoteeringen van heden zijn oorzaak van deze vermindering in de prijzen.

FRANKFORT, Vrijdag, 13 Jan. Metal. 5 pct. $75\frac{1}{4}$; Spanje binn. 3 pct. $38\frac{3}{4}$, dito 1 pct. $20\frac{5}{8}$.

LONDEN, Maandag 16 Januarij. Consols op tijd $93\frac{5}{8}$, $93\frac{1}{4}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{4}$, $23\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $65\frac{1}{4}$, 67; Gren. Uitg. $7\frac{1}{4}$, $7\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $20\frac{5}{8}$, $20\frac{1}{4}$; dito Certificaten $4\frac{1}{2}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $92\frac{1}{2}$, 93; dito 5 pct. 110, 110; Sardinie 5 pct. $88\frac{1}{4}$, 88.

PARIJS, Maandag 16 Januarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ex c. 99.90; dito 3 pct. op t. 71.60; Sp. Binn. 3 pct. $39\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $20\frac{1}{4}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. $92\frac{1}{2}$; N. Metall. 86; Piemont 90.

WEENEN, Maandag 16 Januarij. Metall. 1852 5 pct. $92\frac{1}{2}$; dito lett. B. 111; N. Bankactien 1324; Loten v. fl. 250 134; Lomb. Ven. $101\frac{1}{2}$; Zilver $21\frac{1}{2}$; Wiss. Lond. 11.54; Parijs $143\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.